

Universitets- og høskolerådet
V/ Nina Sandberg

Deres ref:

Vår ref: JØ

Dato: 08.04.2024

Innspill til Universitets- og høskolerådets strategi 2024-2028

Vi viser til invitasjon til å gi innspill til utkast ny strategi, sendt 19. mars i år. Akademikerne mener strategien peker på viktige områder og oppgaver for UHR, men har noen kommentarer.

Koordinering og arbeidsdeling

Det bør være klart skille mellom hva som er universitetene og høyskolenes eget ansvar og hvilken rolle UHR skal ha. Regjeringen ønsker at universitetene og høyskolene skal prioritere flere studieplasser innenfor IT, helse og utdanninger som er nødvendige for det grønne skiftet. Det gjør at det vil bli et økt behov for koordinering og arbeidsdeling mellom institusjonene, slik at de utfyller hverandre og i sum gir et helhetlig og riktig dimensjonert utdanningstilbud innen alle fagområder. Institusjonene har i dag stor grad av autonomi, og denne må følges opp og forvaltes i tråd med politiske signaler av en samlet sektor. Hvis ikke risikerer institusjonene at autonomien over tid kan utfordres, og signaler og føringer erstattes av krav og mer detaljstyring. Det er derfor viktig at sektoren tar grep, og UHR kan og bør ta en nøkkelrolle i dette.

Akademikerne mener strategien bør være tydelig på hvilken posisjon UHR ønsker å ta mht. koordinering og arbeidsdeling, for å bidra til at kompetansebehovene møtes av et samlet UH uten at det går på bekostning av institusjonenes autonomi.

Livslang læring

Livslang læring nevnes ikke i strategien. Akademikerne mener dette er et sentralt tema som bør omtales, gjerne som et prioritert hovedmål, og at UHRs rolle som koordinerende enhet mtp. dimensjonering og arbeidsdeling innen livslang læring bør tydeliggjøres. UHR bør også være en tydelig politisk stemme som kjemper institusjonenes sak mht. rammevilkår og finansiering, og målbærer samfunnsbetydningen av at UH tar en sterkere posisjon som tilbyder av livslang læring.

Offensiv og løsningsorientert politisk stemme

Det vil være tjenlig om UH-sektoren i mange sammenhenger fremstår med én tydelig stemme. Da blir det lettere å få politisk gjennomslag. UHR har en viktig rolle å spille i dette, og denne målsettingen bør komme tydelig fram i strategien. Dette er ambisiøst, men kan bidra til å løfte UHR og sektoren som ett lag, heller enn mange enkeltspillere. Det fordrer at UHR framstår som en offensiv, uredde og løsningsorientert politisk aktør.

Akademisk ytringsfrihet

I det andre hovedmålet legges det til grunn at UHR skal jobbe for å styrke den akademiske friheten og støtte UH-institusjonene som steder for fri debatt, åpenhet og toleranse. Det er viktig. Vi kunne tenke oss at strategien blir enda tydeligere behovet på å støtte opp under den akademiske ytringsfriheten, og at dette nevnes eksplisitt i strategien. UHR bør gjennom sitt arbeid bidra til å legge til rette for god ytringskultur internt på institusjonene. Dette dreier seg både om å kunne si fra om arbeidsrelaterte bekymringer til leder og kollegaer, og å kunne ytre seg utad der ansatte er faglig uenige med arbeidsgiver uten å risikere represalier.

Mye tyder på at sektoren går inn en krevende periode. Det åpner for at UHR kan og bør ta en enda mer sentral rolle – både som interesseorganisasjon og koordinerende enhet. Vi ønsker lykke til med ferdigstillingen av strategien!

Med vennlig hilsen,
Akademikerne

Lise Lyngsnes Randeberg
Leder